

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 10P/44/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4321201516
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Kosorínová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2021:4321201516.3

Uznesenie

Okresný súd Levice vo veci starostlivosti o mal. deti L.: V., I.. XX.XX.XXXX a G.Á., I.. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, z rodičov: V. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. B., M. U.. XX/XX a otec neuvedený, o osvojiteľnosť mal. detí a obmedzenie výkonu rodičovských práv a povinností matky, takto

rozhodol:

- I. Súd u mal. detí L.: V., nar. XX.XX.XXXX a G., nar. XX.XX.XXXX v y s l o v u je osvojiteľnosť.
- II. Matke maloletých detí sa o b m e d z u j e výkon rodičovských práv a povinností tak, že nie je oprávnená vykonávať osobnú starostlivosť o mal. deti, zastupovať ich a spravovať ich majetok.
- III. Za opatrovníka mal. deťom súd u s t a n o v u j e Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, ktorý je oprávnený maloleté deti vo všetkých veciach zastupovať a spravovať ich majetok a je povinný súdu podávať správu o činnosti vždy k 30.06. a k 31.12. každého roka.
- IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Uznesením zo dňa 26.05.2021 č.k. 10p/44/2021-15, začal súd z úradnej povinnosti (ex offa) konanie o vyslovenie osvojiteľnosti u mal. detí a obmedzenie výkonu rodičovských práv a povinností matky k mal. deťom, na podnet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Levice.
2. Súd na pojednávaní dňa 06.07.2021 rozhodol v neprítomnosti matky, ktorá doručenie predvolania mala riadne vykázané. Svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnila, ani nepožiadala o odročenie pojednávania.
3. Kolízny opatrovník navrhol vyhovieť podnetu a u mal. detí vysloviť osvojiteľnosť a zároveň matke mal. detí obmedziť výkon rodičovských práv a povinností. Navrhol za opatrovníka mal. deťom ustanoviť Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Levice. Na pojednávaní poukázal na to, že podnet podali na základe informácie Centra pre deti a rodiny Štúrovo (ďalej len „CDR“), ktoré oznámilo, že matka posledný kontakt na ich zariadenie uskutočnila 07.09.2020 telefonicky, avšak len za účelom získania podkladov ohľadne platenia výživného.
4. Dokazovaním mal súd preukázaný tento skutkový stav:
 - 4.1 Mal. deti sa narodili z mimomanželského pomeru. Otec detí nie je uvedený.
 - 4.2 Uznesením Okresného súdu Levice zo dňa 26.02.2019 č.k. 10P/223/2018-41, súd mal. deťom nariadil výchovné opatrenie - pobyt v CDR Štúrovo, za účelom zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov na obdobie 6 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia. Zároveň uložil matke mal.

detí povinnosť spolupracovať s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, s CDR Štúrovo, mal. deti minimálne dvakrát mesačne navštevovať v zariadení a tiež dvakrát mesačne sa informovať ohľadne mal. detí. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 27.03.2019. V rámci zisťovania, či výchovné opatrenie plní svoj účel, súd zistil zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Levice (doručená dňa 21.08.2019 do spisu sp. značka 10P/223/2018, čl. 48), že matka naposledy mal. deti navštívila vo februári 2019, telefonicky ich kontaktovala sporadicky, naposledy v mesiaci jún 2019. Zo správy vyplynulo i to, že matka dňa XX.XX.XXXX porodila mal. V.. Počas pôrodu bola pod vplyvom alkoholu a metamfetamínu. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Levice sa matke snažil poskytovať poradenstvo, zamerané na obnovu a rozvoj rodičovských zručností. Matka sa však väčšinou nenachádzala doma, podľa príbuzných bola v Bratislave, resp. prespávala na staniciach a uliciach. Matka na adrese v obci Dolný Pial nemala zabezpečené základné podmienky pre starostlivosť o mal. deti, nemala pravidelný príjem.

4.3 Rozsudkom Okresného súdu Levice zo dňa 24.07.2020 č.k. 17P/178/2019-80 bola u mal. detí nariadená ústavná starostlivosť v CDR Štúrovo. Zo strany matky bolo určené výživné pre každé mal. dieťa vo výške 30 % sumy životného minima pre nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, ktoré výživné je matka povinná platiť vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred na účet CDR Štúrovo od právoplatnosti rozsudku. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 24.08.2020. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Levice súdu doručenej dňa 13.04.2021 (k spisu 17P/178/2019) v rámci sledovania ústavnej starostlivosti, okrem iného vyplýva, že matka sa na trvalej adrese nezdržiava, do obce chodí sporadicky, prevziať si poštu. CDR Štúrovo kontaktovala 07.09.2020 telefonicky, za účelom overenia si dokumentov ohľadne platenia výživného. Počas telefonátu sa ohľadne svojich mal. detí neinformovala.

4.4 Zo správ CDR Štúrovo vyplýva, že mal. deti sú v súčasnosti umiestnené v profesionálnej rodine, v ktorej sa adaptovali veľmi dobre. Majú medzi sebou vybudovaný pekný súrodenecký vzťah. Posledný kontakt matka so zariadením uskutočnila telefonicky dňa 07.09.2020.

5. Podľa § 28 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä

a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa.

6. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

7. Podľa § 28 ods. 3 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije, je neznámy alebo ak nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu. Platí to aj v prípade, ak jeden z rodičov bol pozbavený rodičovských práv a povinností, ak mu bol výkon jeho rodičovských práv a povinností obmedzený alebo pozastavený.

8. Podľa § 38 ods. 2 Zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd rodičom obmedzí výkon ich rodičovských práv, ak

a) žijú trvalo neusporiadaným spôsobom života,

b) svoje povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností nevykonávajú vôbec, alebo

c) nezabezpečujú výchovu maloletého dieťaťa.

9. Podľa § 38 ods. 3 Zákona o rodine v rozhodnutí o obmedzení výkonu rodičovských práv podľa odseku 2 súd uvedie rozsah práv a povinností, na ktoré sa obmedzenie vzťahuje.

10. Podľa § 39 ods. 3 Zákona o rodine ak súd rozhodol o obmedzení výkonu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k obidvom rodičom alebo k jedinému žijúcemu rodičovi, ustanoví vo svojom rozhodnutí maloletému dieťaťu opatrovníka podľa § 60.

11. Podľa § 101 ods. 1 Zákona o rodine na osvojenie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa, ak tento zákon neustanovuje inak. Rovnako potrebný na osvojenie je súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak tento zákon neustanovuje inak. Odvolať súhlas možno len

do času, kým nie je maloleté dieťa umiestnené na základe rozhodnutia súdu do starostlivosti budúcich osvojiteľov.

12. Podľa § 102 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine na osvojenie nie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa ani súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak

a) počas najmenej šiestich mesiacov neprejavovali skutočný záujem o maloleté dieťa najmä tým, že ho nenavštevovali, neplnili si pravidelne a dobrovoľne vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu a nevynaložili úsilie upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka.

13. Podľa § 102 ods. 4 Zákona o rodine o splnení podmienok osvojiteľnosti maloletého dieťaťa uvedených v odseku 1 rozhoduje súd na návrh orgánu sociálnoprávnej ochrany alebo aj bez návrhu.

14. Podľa § 137 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) návrh na začatie konania o osvojiteľnosti môže podať zákonný zástupca dieťaťa, u ktorého sú splnené predpoklady na osvojenie podľa predpisov rodinného práva, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo zariadenie, v ktorom je dieťa umiestnené.

15. Podľa § 137 ods. 2 CMP ak súd zistí, že sú splnené predpoklady na osvojenie podľa predpisov rodinného práva, môže začať konanie aj bez návrhu, ak sa už nezačalo skôr na návrh.

16. Podľa § 138 ods. 1 CMP účastníkmi konania o osvojiteľnosti sú navrhovateľ, dieťa a jeho rodičia.

17. Cieľom konania o osvojiteľnosti je definitívne vyriešenie otázky, či je alebo nie je potrebný súhlas rodičov s osvojením dieťaťa. Pri skúmaní podmienok osvojiteľnosti dieťaťa,

súd vychádza z ustanovení hmotného práva, konkrétne § 102 Zákona o rodine, ktorý uvádza prípady, keď k osvojeniu dieťaťa nie je potrebný súhlas rodičov. Jedným z takýchto prípadov je nezáujem rodiča o svoje mal. dieťa počas najmenej 6 mesiacov s tým, že rodič o dieťa neprejavoval skutočný záujem, najmä tým, že dieťa nenavštevoval, neplnil si dobrovoľne a pravidelne vyživovaciu povinnosť k dieťaťu a nevynaložil úsilie upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohol osobne vykonávať starostlivosť o mal. dieťa, ak mu v záujme o dieťa nebránila závažná prekážka.

18. V prejednávanej veci mal súd preukázané, že matka mal. detí posledný telefonický kontakt s CDR Štúrovo uskutočnila 07.09.2020, pričom ani vtedy sa o mal. deti nezaujímal. Matka napriek tomu, že bola riadne a včas predvolaná na pojednávanie, súd neosvedčila, že by jej v prejavení záujmu o svoje mal. deti bránila závažná prekážka. Svoje rodinné a sociálne pomery si neupravila, o svoje mal. deti skutočný záujem neprejavila za obdobie dlhšie ako 6 mesiacov. Z vedeného dôvodu, súd u mal. detí vyslovil osvojiteľnosť.

19. Keďže to vyžaduje záujem mal. detí a matka svoje povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností (§ 38 ods. 2 písm. b) Zákon o rodine) nevykonáva vôbec, súd jej tieto práva obmedzil v rozsahu uvedenom vo výroku II. rozhodnutia. Zároveň v súlade s ustanovením § 39 ods. 3 Zákona o rodine, ustanovil mal. deťom hmotnoprávneho opatrovníka, ktorému rozsah jeho práv a povinností vymedzil vo výroku III. rozhodnutia.

20. O náhrade trov konania rozhodol súd v súlade s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).